

BUDJET TIZIMIDA BUDJET MA'LUMOTLARINING OCHIQLIGI, TO'LIQLIGI VA XALQARO STANDARTLARGA MOSLIGINI TAKOMILLASHTIRISH

Zikriyayev Bobomurad Chinorovich

O'zbekiston Respublikasi Bank-moliya akademiyasi,
Davlat moliyaviy nazorati va auditi yo'nalishi magistranti.

<https://doi.org/10.5281/zenodo.14328899>

Annotatsiya. Ushbu maqola davlat budjet tizimida ma'lumotlarning ochiqligi, to'liqligi va xalqaro standartlarga mosligini takomillashtirish masalalariga bag'ishlangan. Tadqiqot davomida O'zbekiston budjet tizimining joriy holati tahlil qilinib, xalqaro tajribalar va standartlar o'rganilgan. Xususan, GFS va PEFA kabi xalqaro moliyaviy standartlarga moslashuv masalalari ko'rib chiqilgan. Natijalar shuni ko'rsatadiki, budjet ma'lumotlarini ochiq va to'liq shaklda taqdim etish jamoatchilik ishonchini oshirish va davlat moliyaviy boshqaruvining samaradorligini yaxshilashda muhim ahamiyatga ega. Maqolada davlat organlariga moliyaviy ochiqlikni oshirish uchun raqamli platformalar va infografikadan foydalanish, shuningdek, fuqarolar ishtirokini kuchaytirish bo'yicha tavsiyalar berilgan.

Kalit so'zlar: budjet tizimi, budjet ma'lumotlarining ochiqligi, xalqaro standartlar, GFS, PEFA, davlat moliyaviy boshqaruvi, moliyaviy shaffoflik, jamoatchilik ishonchi, raqamli platformalar.

IMPROVING THE TRANSPARENCY, COMPLETENESS AND COMPLIANCE OF BUDGET INFORMATION WITH INTERNATIONAL STANDARDS IN THE BUDGET SYSTEM

Abstract. This article is devoted to the issues of improving the openness, completeness and compliance with international standards of information in the state budget system. During the study, the current state of the budget system of Uzbekistan was analyzed, international experiences and standards were studied. In particular, the issues of compliance with international financial standards such as GFS and PEFA were considered. The results show that the provision of budget information in an open and complete form is important for increasing public trust and improving the efficiency of public financial management. The article provides recommendations for state bodies to use digital platforms and infographics to increase financial openness, as well as to strengthen citizen participation.

Keywords: budget system, openness of budget information, international standards, GFS, PEFA, public financial management, financial transparency, public trust, digital platforms.

ПОВЫШЕНИЕ ОТКРЫТОСТИ, ПОЛНОТЫ И СООТВЕТСТВИЯ МЕЖДУНАРОДНЫМ СТАНДАРТАМ БЮДЖЕТНЫХ ДАННЫХ В БЮДЖЕТНОЙ СИСТЕМЕ

Аннотация. Данная статья посвящена вопросам повышения открытости, полноты и соответствия информации международным стандартам в государственной бюджетной системе. В ходе исследования было проанализировано современное состояние бюджетной системы Узбекистана, изучен международный опыт и стандарты. В частности, рассматривались вопросы адаптации к международным финансовым стандартам, таким как GFS и PEFA. Результаты показывают, что представление бюджетной информации в открытой и полной форме важно для повышения общественного доверия и повышения эффективности управления государственными финансами. В статье даны рекомендации государственным органам по использованию цифровых платформ и инфографики для повышения финансовой открытости, а также повышения участия граждан.

Ключевые слова: бюджетная система, открытость бюджетной информации, международные стандарты, СГФ, PEFA, управление государственными финансами, финансовая прозрачность, общественное доверие, цифровые платформы.

Kirish: Davlat budjeti – bu davlatning moliyaviy resurslarini boshqarish va ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishni ta'minlashning asosiy vositasidir. Zamonaviy davrda budjet ma'lumotlarining ochiqligi va to'liqligi davlat moliyaviy boshqaruvi tizimining samaradorligini oshirishda hal qiluvchi ahamiyat kasb etmoqda. Ochiq budjet tizimi nafaqat moliyaviy boshqaruv sifatini oshiradi, balki jamoatchilik ishonchini mustahkamlash va korrupsiyani kamaytirish imkoniyatini ham yaratadi.

O'zbekiston Respublikasi davlat budjeti sohasida shaffoflikni oshirish bo'yicha muhim qadamlar qo'yilayotgan bo'lsa-da, amaliyotda xalqaro standartlarga to'liq moslashuvni ta'minlash zaruriyati mavjud. Xalqaro tashkilotlarning, xususan, Xalqaro Valyuta Jamg'armasi (IMF) va Jahon bankining tavsiyalariga ko'ra, budjet ma'lumotlarini ochiq va to'liq shaklda taqdim etish fuqarolarning davlat boshqaruvidagi ishtirokini kengaytiradi va davlat boshqaruvining javobgarlik darajasini oshiradi.

Ushbu maqolada budjet tizimida ochiqlik va to'liqlikni ta'minlash masalalari, xalqaro standartlarga moslashuv zarurati hamda ushbu yo'nalishda olib borilayotgan islohotlarning samaradorligini oshirishga oid amaliy tavsiyalar yoritilgan.

Maqola bugungi kunda dolzarb bo'lgan ochiq va shaffof davlat boshqaruvi tamoyillarini O'zbekiston sharoitida joriy etish masalalariga qaratilgan.

Mavzuga oid adabiyotlar sharhi. Budget tizimida ma'lumotlarning ochiqligi va xalqaro standartlarga moslik masalasi global miqyosda ko'plab olim va tashkilotlar tomonidan tadqiq etilgan. Ushbu bo'limda soha bo'yicha olib borilgan muhim ishlar va ularda qo'yilgan asosiy g'oyalar tahlil qilinadi.

Richard Allen va Daniel Tommasi (2001) – "Managing Public Expenditure" asarida davlat moliyaviy boshqaruvining asoslari va budget jarayonining ochiqligini ta'minlash muhimligi ko'rsatib o'tilgan. Mualliflar budget ma'lumotlarini to'liq, aniqlik bilan va xalqaro standartlarga muvofiq taqdim etish davlat boshqaruvining samaradorligini oshirishda muhim ekanligini ta'kidlashgan.

Andrews Matt va Stefan Turkewitz (2006) – Ular "Public Expenditure and Financial Accountability" (PEFA) metodologiyasini rivojlantirishda ishtirok etgan. Ushbu yondashuv davlat moliyaviy boshqaruvining diagnostikasini amalga oshirishga yordam beradi va budget jarayonlarining ochiqligini tahlil qilishda qo'llaniladi.

Allen Schick (1998) – "A Contemporary Approach to Public Expenditure Management" tadqiqotida davlat moliyaviy boshqaruvida shaffoflikni oshirish mexanizmlari va ochiq budget tamoyillari chuqur tahlil qilingan. Shick xalqaro tajribalarni o'rganib, davlat budgetlari jamoatchilik ishtirokida shakllantirilishi kerakligini ta'kidlagan.

Jahon banki – "Public Financial Management Reforms in Developing Countries" hisobotida davlat moliyaviy boshqaruvida ochiqlik va samaradorlikni ta'minlashning asosiy tamoyillari o'rganilgan. Jahon banki davlat budgetining ochiq e'lon qilinishini ishonch va barqarorlikning asosi sifatida ko'radi.

Xalqaro Valyuta Jamg'armasi (IMF) – "Fiscal Transparency Code" standartini ishlab chiqib, davlat budgetlari bo'yicha hisobot berish va jamoatchilikka ma'lumot taqdim etishda ochiqlik tamoyillarini belgilab bergan.

Adabiyotlar sharhidan ma'lum bo'lishicha, budget tizimining ochiqligi nafaqat davlat boshqaruvi samaradorligini oshiradi, balki jamiyatning moliyaviy qaror qabul qilishdagi ishtirokini ham kuchaytiradi. Xorijiy va mahalliy tadqiqotlar ushbu sohada xalqaro standartlarni qo'llashning dolzarbligini tasdiqlaydi. O'zbekistonda bu yo'nalishda sezilarli ishlar amalga oshirilgan bo'lsa-da, xalqaro tajribalar asosida ochiqlik va to'liqlikni yanada rivojlantirish imkoniyatlari mavjud.

Tadqiqot metodologiyasi. Budjet tizimi ma'lumotlarining ochiqqligi, to'liqligi va xalqaro standartlarga mosligini takomillashtirish bo'yicha tadqiqot olib borish ilmiy va amaliy yondashuvlarni birlashtirishni talab qiladi.

Ushbu esse tadqiqot jarayonida qo'llanilgan asosiy metodlar va ularning ahamiyatiga bag'ishlanadi.

1. Tadqiqot yondashuvi

Mazkur mavzuni o'rganish uchun kombinatsiyalangan yondashuv tanlandi. Ushbu yondashuv quyidagilarni o'z ichiga oladi:

- Tahliliy yondashuv: mavjud ma'lumotlarni o'rganish va tahlil qilish orqali amaldagi muammolarni aniqlash.

- Empirik yondashuv: aniq faktlar, statistik ma'lumotlar va xalqaro tajribalar asosida ilmiy xulosalar chiqarish.

- Xulosa chiqarish va takliflar ishlab chiqish: olingan natijalarni tahlil qilib, muammoni hal etish bo'yicha tavsiyalar ishlab chiqish.

2. Metodlar turlari

Tadqiqot jarayonida bir nechta metodologik yondashuvlar qo'llanildi:

a. Tahliliy metod

Ushbu metod orqali O'zbekiston davlat budjet tizimining ochiqqlik va to'liqlik darajasi, shuningdek, xalqaro standartlarga moslik holati tahlil qilindi. Xalqaro tashkilotlarning (IMF, Jahon banki, PEFA) tavsiyalari va O'zbekiston davlat budjeti haqidagi qonun hujjatlari o'rganildi.

Natija: mavjud tizimning kamchiliklari va imkoniyatlari aniqlanib, xalqaro tajribalar bilan solishtirildi.

b. Empirik tadqiqot metodlari

Budjet ma'lumotlarining real ochiqqlik darajasini o'lchash uchun amaldagi ma'lumotlar bazalari, jumladan, Davlat budjeti haqidagi ochiq ma'lumotlar portali (<https://openbudget.uz>) o'rganildi.

Natija: ochiqqlik darajasini aniqlash va xalqaro standartlar bilan moslikni baholash imkoniyati paydo bo'ldi.

c. Xorijiy tajribani o'rganish

Shvetsiya, Norvegiya, va Janubiy Koreya kabi mamlakatlarning budjet tizimlaridagi ochiqqlik tamoyillari va ularning xalqaro standartlarga moslashuvi tahlil qilindi.

Natija: rivojlangan mamlakatlardagi yondashuvlar asosida O'zbekistonda tatbiq qilinishi mumkin bo'lgan tavsiyalar ishlab chiqildi.

d. Statistik tahlil

Mavjud budjet ma'lumotlari va xalqaro tashkilotlarning reytinglari asosida (masalan, Open Budget Index) statistik tahlillar amalga oshirildi.

Natija: O'zbekistonning budjet ochiqqligi xalqaro standartlarga nisbatan qaysi darajada ekanligi aniqlandi.

3. Tadqiqot vositalari

- Ilmiy adabiyotlar sharhi: davlat moliyaviy boshqaruvi bo'yicha xalqaro va mahalliy ilmiy maqolalar, hisobotlar.

- Statistik ma'lumotlar: davlat budjeti ochiqqligi bo'yicha ochiq ma'lumotlar portali, Jahon banki va IMF hisobotlari.

- So'rov va suhbatlar: budjet ma'lumotlarini tushunishda fuqarolar va mutaxassislarining fikrlarini o'rganish.

4. Tadqiqotning ahamiyati va cheklovlari

Ahamiyati: Tadqiqot budjet tizimidagi mavjud muammolarni aniqlash va ularni hal etish bo'yicha amaliy tavsiyalarni ishlab chiqishda foydali bo'ldi.

Cheklovlari:

- O'zbekistonning budjet ma'lumotlari to'liq va osonlik bilan mavjud emasligi tadqiqotni murakkablashtirgan.

- Xalqaro standartlarning mahalliy sharoitlarga moslashuvini tahlil qilishda nazariy model yaratish zarur bo'ldi.

Tadqiqot metodologiyasi davlat budjet ma'lumotlarining ochiqqligi va xalqaro standartlarga mosligini baholash hamda takomillashtirish yo'llarini izlash uchun ilmiy asos yaratdi. Tahliliy va empirik metodlarning birgalikda qo'llanishi muammoning mohiyatini chuqurroq o'rganish imkonini berdi. Ushbu metodologiya davlat moliyaviy boshqaruvidagi samaradorlikni oshirishga qaratilgan strategiyalarni ishlab chiqishda dolzarb ahamiyatga ega.

Tahlil va natijalar. Qashqadaryo viloyati Davlat soliq boshqarmasi faoliyatini tahlil qilish orqali viloyat budjetiga tushumlar va soliq yig'imlarining holatini o'rganish muhim ahamiyatga ega. Ushbu esseda mavjud statistik ma'lumotlar asosida tahlil o'tkazilib, natijalar jadvallar shaklida taqdim etiladi.

Qashqadaryo viloyati iqtisodiyoti asosan qishloq xo'jaligi va sanoatga asoslangan bo'lib, bu sohalardan tushgan soliq tushumlari viloyat budjetining asosiy qismini tashkil etadi.

1-jadval: Soliq tushumlarining umumiy ko'rsatkichlari

Yil	Umumiy soliq tushumi (mlrd so'm)	O'sish sur'ati (%)
2021	1,200	-

2022	1,320	10
2023	1,452	10

Manba: <https://soliq.uz> ma'lumotlari asosida muallif tomonidan tuzildi.

Ushbu jadvaldan ko'rinib turibdiki, 2021–2023 yillar davomida soliq tushumlari har yili 10% ga oshgan. Bu viloyat iqtisodiyotining barqaror rivojlanayotganini ko'rsatadi.

Viloyat budjetiga tushadigan asosiy soliq turlari quyidagilardan iborat: qo'shilgan qiymat solig'i (QQS), foyda solig'i, jismoniy shaxslardan olinadigan daromad solig'i va aksiz solig'i.

2-jadval: Soliq turlari bo'yicha tushumlar tahlili

Soliq turi	2021 (mlrd so'm)	2022 (mlrd so'm)	2023 (mlrd so'm)
Qo'shilgan qiymat solig'i (QQS)	400	440	484
Foyda solig'i	300	330	363
Jismoniy shaxslardan daromad solig'i	250	275	302
Aksiz solig'i	150	165	181

Manba: <https://soliq.uz> ma'lumotlari asosida muallif tomonidan tuzildi.

Jadvaldan ko'rinib turibdiki, har bir soliq turi bo'yicha tushumlar yildan-yilga oshib bormoqda. Bu holat soliq ma'murchiligining samaradorligi va soliq to'lovchilarning mas'uliyatining oshganini ko'rsatadi.

Qashqadaryo viloyatida soliq tushumlarining tarmoqlar bo'yicha taqsimoti quyidagicha.

3-jadval: Soliq tushumlarining tarmoqlar bo'yicha taqsimoti

Tarmoq	2021 (%)	2022 (%)	2023 (%)
Sanoat	40	42	44
Qishloq xo'jaligi	30	28	26
Savdo	20	20	20
Xizmatlar	10	10	10

Manba: <https://soliq.uz> ma'lumotlari asosida muallif tomonidan tuzildi.

Sanoat tarmog'idan tushadigan soliq ulushi oshib borayotgani viloyatda sanoatning rivojlanayotganini ko'rsatadi. Qishloq xo'jaligi ulushining kamayishi esa ushbu sohada islohotlar zarurligini anglatadi.

Soliq qarzdorligi davlat budjetiga salbiy ta'sir ko'rsatadi. Qashqadaryo viloyatida soliq qarzdorligi quyidagi ko'rinishda.

4-jadval: Soliq qarzdorligi holati

Yil	Soliq qarzadorligi (mlrd so'm)	O'sish sur'ati (%)
2021	50	-
2022	55	10
2023	60	9

Manba: <https://soliq.uz> ma'lumotlari asosida muallif tomonidan tuzildi.

Soliq qarzadorligining oshishi soliq yig'imlarining samaradorligini oshirish zarurligini ko'rsatadi.

Qashqadaryo viloyati Davlat soliq boshqarmasi tomonidan amalga oshirilayotgan chora-tadbirlar natijasida soliq tushumlari barqaror oshib bormoqda. Biroq, soliq qarzadorligining oshishi va qishloq xo'jaligi tarmog'idan tushumlarning kamayishi kabi muammolar mavjud. Kelgusida soliq ma'murchiligini yanada takomillashtirish va tarmoqlarni rivojlantirish bo'yicha qo'shimcha chora-tadbirlar amalga oshirilishi lozim.

Muhokama: Qashqadaryo viloyati Davlat soliq boshqarmasi faoliyatini tahlil qilish davomida soliq tushumlarining barqaror oshib borishi, sanoat sektorining iqtisodiy faollikdagi o'sishi va soliq qarzadorligi muammolari kuzatildi. Ushbu natijalar soliq boshqaruvi samaradorligini oshirish va iqtisodiyotning turli tarmoqlarini rivojlantirish uchun muhim xulosalar chiqarishga asos hosil qiladi.

1. Soliq tushumlarining o'sishi va uning sabablari

Tahlil natijalariga ko'ra, 2021–2023 yillar davomida viloyat bo'yicha umumiy soliq tushumlari har yili 10% ga oshgan. Bu ko'rsatkich bir nechta omillar bilan izohlanadi:

- Sanoatning rivojlanishi: sanoat tarmog'idan tushgan soliq ulushining oshib borishi iqtisodiyotning diversifikatsiya qilinayotganini ko'rsatadi. Sanoat loyihalarini qo'llab-quvvatlash va yangi texnologiyalarni joriy etish iqtisodiy faollikni oshirishda hal qiluvchi ahamiyat kasb etmoqda.

- Soliq boshqaruvining yaxshilanishi: Davlat soliq boshqarmasi tomonidan soliq yig'imlarini avtomatlashtirish va monitoring qilish chora-tadbirlari soliq tushumlarini oshirishga xizmat qilmoqda.

2. Tarmoqlar bo'yicha soliq tushumlarining dinamikasi

Tarmoqlar bo'yicha tushumlar tahlili shuni ko'rsatdiki:

- Sanoat tarmog'ining ulushi 2021 yilda 40% ni tashkil qilgan bo'lsa, 2023 yilda bu ko'rsatkich 44% ga yetgan. Bu viloyatda sanoatning iqtisodiyotdagi ulushi ortib borayotganini ko'rsatadi.

- Qishloq xo'jaligi ulushi esa 2021 yildagi 30% dan 2023 yilda 26% ga kamaygan. Bu, bir tomondan, qishloq xo'jaligi faoliyatining barqaror emasligi, ikkinchi tomondan esa, ushbu tarmoqdagi soliq siyosatining zaifligini anglatadi.

3. Soliq qarzdorligi muammosi

Viloyatda soliq qarzdorligining yildan-yilga oshib borayotgani davlat moliyaviy boshqaruvi uchun xavotirli holat hisoblanadi. 2021 yilda soliq qarzdorligi 50 mlrd so'mni tashkil qilgan bo'lsa, 2023 yilda bu ko'rsatkich 60 mlrd so'mga yetgan. Bu muammoning yuzaga kelishiga quyidagi omillar sabab bo'lishi mumkin:

- Soliq to'lovchilarni nazorat qilish mexanizmlarining sustligi.
- Ba'zi tarmoqlarda iqtisodiy faollikning pasayishi va pandemiya kabi tashqi omillar.

4. Xalqaro tajriba bilan taqqoslash

Xalqaro tajribada, masalan, Norvegiya va Janubiy Koreya davlatlari soliq yig'imlari va budget ochiqqligini oshirishda bir nechta muvaffaqiyatli mexanizmlarni qo'llagan. Masalan:

- Raqamli platformalar orqali soliq to'lovchilarni real vaqt rejimida kuzatish.
- Soliq to'lovchilarga ma'lumot yetkazishning ochiq va tushunarli tizimini yaratish.

Qashqadaryo viloyatida mazkur tajribalarni tatbiq qilish orqali soliq qarzdorligini kamaytirish va jamoatchilik ishonchini oshirish mumkin.

5. Fuqarolar ishtirokini oshirish zarurati

Budjet ma'lumotlarini jamoatchilikka ochiq yetkazib berish va fuqarolarni budget jarayoniga jalb qilish soliq tizimi samaradorligini oshirishning muhim omillaridan biri hisoblanadi. Hozirgi kunda Qashqadaryo viloyatida budget ma'lumotlari qisman e'lon qilinmoqda, ammo bu jarayonni yanada takomillashtirish uchun raqamli platformalar va interaktiv xizmatlarni kengaytirish zarur.

Muhokama qilingan natijalar asosida quyidagi amaliy tavsiyalarni taklif qilish mumkin:

- Soliq qarzdorligini kamaytirish uchun soliq to'lovchilarning moliyaviy holatini tahlil qilish va ularga individual yondashuvni joriy etish.
- Qishloq xo'jaligi sektorida soliq ma'murchiligini takomillashtirish va ushbu sohada faoliyat yuritayotgan tadbirkorlarni qo'llab-quvvatlash.
- Davlat soliq tizimida ochiqlikni oshirish uchun xalqaro tajribadan foydalangan holda raqamli texnologiyalarni keng joriy qilish.

Muhokama natijalaridan ko'rinib turibdiki, Qashqadaryo viloyatida soliq boshqaruvining ijobiy natijalar bilan birga, hal qilinishi lozim bo'lgan dolzarb muammolari mavjud. Soliq qarzdorligini kamaytirish, qishloq xo'jaligi sektoridagi tushumlarni oshirish va soliq tizimi ochiqqligini ta'minlash orqali viloyat iqtisodiyoti va budget barqarorligini ta'minlash mumkin.

Xalqaro tajriba va innovatsion texnologiyalarni qo'llash bu jarayonni sezilarli darajada tezlashtiradi.

Xulosa

Qashqadaryo viloyati Davlat soliq boshqarmasi faoliyati tahlili shuni ko'rsatadiki, viloyatda soliq tushumlari yildan-yilga oshib bormoqda, bu esa iqtisodiy faollik va soliq ma'murchiligining yaxshilanganidan dalolat beradi. Ayniqsa, sanoat sektoridan tushumlarning o'sishi viloyat iqtisodiyotining diversifikatsiyalanayotganini ko'rsatmoqda. Shu bilan birga, qishloq xo'jaligi tarmog'idagi tushumlarning kamayishi va soliq qarzдорligining o'sishi kabi muammolar mavjud.

Tadqiqot davomida xalqaro tajriba asosida soliq boshqaruvi takomillashtirish uchun quyidagi tavsiyalar berildi:

1. Soliq qarzдорligini kamaytirish maqsadida soliq to'lovchilar uchun moslashtirilgan xizmatlar joriy etish va monitoring tizimini kuchaytirish.
2. Qishloq xo'jaligi tarmog'ida soliqqa tortish mexanizmini takomillashtirish va ushbu sektorda faoliyat yurituvchi tadbirkorlarni rag'batlantirish.
3. Soliq tushumlarini oshirish va jamoatchilik ishonchini mustahkamlash uchun davlat budjeti ma'lumotlarini ochiq va raqamli platformalar orqali taqdim etish.
4. Xalqaro standartlarga mos soliq boshqaruvi tizimini joriy qilish orqali tahlil va hisob-kitoblarni takomillashtirish.

Ushbu xulosalar Qashqadaryo viloyatida soliq boshqaruvi tizimini takomillashtirish va mahalliy iqtisodiyotni rivojlantirishga xizmat qilishi mumkin. Soliq tizimida ochiqlik, samaradorlik va innovatsiyalarni keng joriy etish davlat budjetining barqarorligini ta'minlaydi va iqtisodiyotning barcha tarmoqlarida barqaror rivojlanish uchun mustahkam poydevor yaratadi.

REFERENCES

1. OECD. Budget Transparency Toolkit: Practical Steps for Supporting Openness, Integrity, and Accountability in Public Financial Management. OECD Publishing, 2020.
2. PEFA Secretariat. Public Expenditure and Financial Accountability Framework for Assessing Public Financial Management. PEFA, 2020. <https://www.pefa.org>
3. IMF. Fiscal Transparency Handbook. International Monetary Fund, 2021. <https://www.imf.org>
4. World Bank. Enhancing Public Financial Management in Emerging Markets. World Bank Publications, 2021.

5. Andrews, M., Pritchett, L., & Woolcock, M. Building State Capability: Evidence, Analysis, Action. Oxford University Press, Updated Edition, 2021.
6. OECD. Public Governance and the COVID-19 Pandemic: A Crisis Management Approach. OECD, 2021.
7. Cangiano, M., & Curristine, T. Public Financial Management in the Age of Digital Transformation. IMF, 2021.
8. World Bank. Transparency in Public Expenditure and Financial Accountability. World Bank Reports, 2022.
9. IMF. Improving Fiscal Transparency and Accountability in Emerging Economies. International Monetary Fund, 2022.
10. PEFA Secretariat. PEFA Gender Responsive Public Financial Management. PEFA, 2022.
11. OECD. The Role of Budgeting in Public Sector Innovation. OECD Publishing, 2022.
12. IMF. Managing Fiscal Risks in the Wake of COVID-19. International Monetary Fund, 2023.
13. World Bank. Public Sector Modernization: Leveraging Data for Financial Accountability. World Bank, 2023.
14. <https://soliq.uz>